

FŐVÁROSI ÍTÉLŐTÁBLA
3.Kf.27.470/2009/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Halászi Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Halászi György ügyvéd által képviselt **Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata** (2030 Érd, Alsó u. 1.) felperesnek a jogtanácsos által képviselt **Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság** (1024 Budapest, Margit krt. 85.) alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2009. augusztus 25. napján kelt 13.K.33.660/2008/24. számú ítélete ellen az alperes 25. sorszám alatt bejelentett fellebbezésére meghozta az alábbi

Í T É L E T E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 70.000 (hetvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes gyorsított, meghívásos közbeszerzési eljárást indított, a részvételi felhívása szerint számlavezetési szerződést kívánt kötni, illetve folyószámla hitelkeret és munkabér hitelkeret biztosítását kérte. Szerződéstervezetet nem, részletes szerződési (szerződéses) feltételeket határozott meg az ajánlattételi szakaszban készített dokumentációban (V. fejezet), előírta, hogy azok betartása kötelező, azzal nem lehet ellentétes az ajánlat alapján megkötendő szerződés, az Üzletszabályzat vagy más, a felek jogviszonyára egyébként kiható okirat (a továbbiakban: preambulum). Ajánlatot nyújtott be az ... Nyrt. (a továbbiakban: kérelmező), amelynek része volt a „Tájékoztatás a szerződéskötés feltételeiről” c. dokumentum, ebben az ajánlat tárgyát képező szerződés megkötését az ajánlattevő képviselő-testületi határozat meghozatalához kötötte, melynek tartalmát meghatározta. (a továbbiakban: Tájékoztató). A felperes a kérelmező ajánlatát a Tájékoztató miatt a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 88. § (1) bekezdés f) pontja alapján érvénytelenné nyilvánította. A döntés ellen a kérelmező jogorvoslati kérelemmel élt, melynek folytán az alperes más jogorvoslati kérelemre is eljárva a D.295/15-I/2008. számú határozatában megállapította, hogy a felperes megsértette a Kbt. 136. § (1) bekezdésére, 41. § (1) és (7) bekezdéseire, továbbá a 88. § (1) bekezdés f) pontjára tekintettel a Kbt. 81. § (1) és (3) bekezdését, valamint a Kbt. 99. § (1) bekezdését, és 10 millió forint bírság megfizetésére kötelezte. Döntését többek között azzal indokolta, hogy a kiírás alapján nem volt kizárt, hogy az ajánlattevő további szerződéses feltételt határozzon meg; a Tájékoztató tartalma megfelelt a jogszabályoknak, így a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvénynek (a továbbiakban: Ötv.), és az államháztartás működésének rendjéről szóló 217/1998.(XII.30.) Korm. rendelet szabályainak (a továbbiakban: Ámr.), azaz a szerződés megkötését a kérelmező jogszerűen kötötte a képviselő-testületi határozat csatolásához; a felperes az érvénytelenség megállapítása során alappal nem hivatkozhatott volna a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 211-212. §-aira, és az ajánlati kötöttség sérelmére.

Az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata, annak megváltoztatása iránt előterjesztett keresetet az elsőfokú bíróság részben alaposnak találta, ítéletében az alperes határozatát akként változtatta meg, hogy a Kbt. 81. § (1) és (3) bekezdése sérelmének megállapítását mellőzte, a bírságot 3,5 millió forintra mérsékelte. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Jogi okfejtése szerint a preambulum alapján nem volt lehetőség arra, hogy a kérelmező szabadon, a szerződési feltételek között nem szereplő, a megadott feltételekkel tartalmilag nem összefüggő, az ajánlattevőre kötelezettséget róó szerződési feltételt ajánljon meg. Ha a felperes a szerződés lényegi kérdésének tekintette volna a szerződéskötést vagy a biztosítékokat, azokat szerződési feltételként meghatározta volna.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a határozatát megváltoztató rendelkezése ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, az ítélet megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását és a felperes költségben marasztalását kérte. A határozatában már kifejtettek szerint érvelve továbbra is úgy vélte, hogy a kérelmező ajánlata érvényes volt. Kiemelte, hogy a Tájékoztató technikai előírást tartalmazott; nem volt ellentétes

a dokumentációban meghatározott szerződési feltételekkel; nem rótt a felperesre egyoldalú kötelezettséget, mivel az abban megjelölt határozat meghozatala törvényi kötelezettsége; a felperes pedig nem zárta ki a szerződés teljesítése érdekében indokolt feltételek, vagy komplett szerződéstervezet benyújtásának lehetőségét. Hangsúlyozta, hogy felperest jogszabály kötelezi arra, hogy a hitelfelvétellel kapcsolatos kiadásait betervezze a költségvetésébe, ez a visszafizetés biztosítéka, amelyre vonatkozó igény az ajánlattevői oldalon jelentkezik.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezés elutasítását kérte és perköltséget igényelt. Nem változott a kereseti álláspontja arról, hogy a kérelmezőnek nem volt jogszerű lehetősége arra, hogy a Tájékoztatóban szerződéskötési feltételt írjon elő, és az alperes tévedett, amikor azonosnak tekintette a szerződéskötési feltételt, a szerződési feltétellel. A Tájékoztató szerint akkor is jogellenes ha a kérelmező szerződési feltételt határozott volna meg, mert az Ámr. 29. § (1) bekezdés 2. pont g) alpontja értelmében a rendeleti, és nem a kérelmező által megkívánt határozati forma az, amelyben a többéves kihatással járó feladatok előirányzatait (költségvetését) meg kell határozni, továbbá mint megyei jogú város, amúgy közgyűlési és nem képviselő-testületi határozat meghozatalára jogosult. A pénzügyi követelést nem az okozhatta, hogy azt a költségvetésbe betervezik, ez utóbbi nem biztosíték, az alperes ilyenformán ezzel nem érvelhetett volna.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az ajánlattételi dokumentáció releváns részeit vette figyelembe, a vonatkozó jogszabályok alapján érdemben helytálló következtetésre jutott a jogsértés hiányát illetően. Ítéleti érvelését a másodfokú bíróság a Kbt. és a hivatkozott jogszabályok együttes vizsgálatával, az alábbiak szerint pontosítja, illetőleg kiegészíti:

A fellebbezési eljárás során vizsgált jogsértés megítéléséhez a másodfokú bíróságnak elsődlegesen abban kellett állást foglalnia, hogy a kérelmező a Tájékoztatóban milyen feltételt támasztott. A Ptk. 205. § (2) bekezdése határozza meg, hogy a feleknek a létrehozni kívánt szerződés mely elemeiben kell megállapodniuk ahhoz, hogy a szerződés létrejöjjön. A szerződéskötési feltétel nem más, mint amiben a felek a szerződés létrejöttéhez megállapodnak, amely nélkül a szerződés nem jön létre. A szerződéses feltétel pedig a szerződő feleknek a megkötni kívánt (a már létrejött) szerződésben rögzített megállapodása, a szerződés tartalma. A Kbt. 54. § (1) bekezdése értelmében egyebek mellett a dokumentáció tartalmazza a részletes szerződési feltételeket, vagy a szerződéstervezetet. A Kbt. ez utóbbi definíciója szerinti szerződési feltétel a kötelmi jogban meghatározott szerződéses feltételnek felel meg.

A kérelmező a Tájékoztatóban nevesítetten, és tartalmában is szerződéskötési feltételt támasztott az ajánlatkérővel szemben, mert olyan akaratnyilatkozatot fogalmazott meg, hogy akkor köti meg a szerződést, ha az általa kért okiratot a

felperes hozzá benyújtja. Ez az ajánlattevői magatartás a Kbt. által szabályozott közbeszerzési eljárás egyetlen eleméhez sem illeszthető. A közbeszerzési eljárás sajátossága ugyanis, hogy a szerzési igény keletkezésétől a szerződéskötésig tartó folyamat egésze részletesen szabályozott, a Kbt. kógens rendelkezései szerint egymáshoz kapcsolódó eljárási mozzanatok összessége, amely koherens rendszert alkotva öleli fel az ajánlatkérő és az ajánlattevő valamennyi eljárási cselekményét, a kötelezően megteendő jognyilatkozatait, és az azokhoz fűződő joghatásokat és azok lehetséges jogkövetkezményeit. A meghívásos eljárásra is vonatkoznak a Kbt. általános szabályai, ennél fogva ebben az eljárástípusban is ajánlatkérő határozza meg a szerzési tárgyból következő szerződés típusát, a szerződéskötés feltételeit, és közelebbről a szerződés tartalmát jelentő szerződéses feltételeket. Az ajánlattevő mindezen elvárások ismeretében egyet tehet, eldöntheti, hogy kíván-e ajánlatot tenni, vagy sem. Ha az ajánlattétel mellett dönt, a Kbt. 70. § (1) bekezdése alapján az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott tartalmi és formai követelményeknek megfelelően kell azt elkészítenie és benyújtania. A Kbt. nem ad lehetőséget az ajánlattevőnek arra, hogy az ajánlatkérőt a kiírástól eltérő szerződéses akarat kinyilvánítására kényszerítse, szerződéskötési feltételt határozzon meg az ajánlatában, mert az ilyen elvárást tartalmazó kérelmezői ajánlat nem felel meg a kiírás feltételeinek. Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy ennek jogkövetkezményét a felperes alappal vonta le, és nyilvánította a kérelmező ajánlatát érvénytelenné. Az alperes a határozatában a Tájékoztatóban rögzített szerződéskötési feltételt tévesen vizsgálta szerződéses feltételként, ehhez képest tévesen vonta le a felperes döntésének jogszerűségéről következtetéseket a szerződéses feltételek meghatározásának szabadságából.

Az ajánlatkérő a Kbt. 99. §-ával összefüggésben hivatkozott a Ptk. 211. és 212. §-aira, amely rendelkezések az ajánlati és a szerződéskötési kötelezettséget szabályozzák. A közbeszerzési eljárás ebből a szempontból is sajátos eljárás. A közbeszerzési eljárás alapvető célja az ajánlatkérő és a nyertes ajánlattevő közötti kötelmi jogviszony létrehozása, ennek érdekében a Kbt. 99. §-ának rendelkezése szerint azzal a szervezettel vagy személlyel kell a szerződést megkötni, amely az ajánlati felhívásban és a dokumentációban meghatározott feltételek alapján, a választott bírálati szempont szerint a legkedvezőbb érvényes ajánlatot tette. A meghívásos eljárásra is irányadó Kbt. 41. § (2) és 78. § (1) bekezdése szerint mindaddig míg a szerződéskötés időpontja el nem jön a felek a szerződési nyilatkozataikhoz, az ajánlatkérő a kiíráshoz, az ajánlattevő az ajánlatához kötve vannak. A 99. §-ra is figyelemmel az ajánlati kötöttség az ajánlatkérő oldaláról azt jelenti, hogy az ajánlattételi szakasz lezárását követően az ajánlatok elbírálása során a kiírásban meghatározott feltételek figyelembevételével kell az ajánlatokat megvizsgálnia, és a kiválasztott ajánlattevővel szerződnie. Az ajánlattevői oldaláról pedig azt, hogy a kiírásnak megfelelő, érvényes, adott esetben összességében legelőnyösebb, tehát a nyertes ajánlatot az ajánlattevő a szerződéskötés időpontjáig fenntartja és a szerződést ilyen tartalommal megköti. A felperesi érvelés annyiban releváns, amennyiben a kérelmező ajánlatának elfogadása érvényes ajánlatként egyben azt is jelentette volna, hogy a Tájékoztató elfogadásával egy

olyan elemre nézve jelenik meg az ajánlatkérő oldalán ajánlati kötöttség, amely nem volt a kiírás része.

Így értelmezte ezt az elsőfokú bíróság is, az ítélet 4. oldalának utolsó bekezdésében nyilvánvaló elírás az, mely szerint a szerződési feltétel (helyesen: szerződéskötési feltétel) az ajánlattevőre ró kötelezettséget. Nem vitatottan a Tájékoztatóban megjelenő szerződéskötési feltételt az ajánlattevő támasztotta az ajánlatkérővel szemben. Így az erre vonatkozó fellebbezési érveléssel, e megállapításon túlmenően, a másodfokú bíróságnak nem kellett foglalkoznia.

A másodfokú bíróság a továbbiakban az alperesnek azt a fellebbezési érvelését vizsgálta, amelyet a Tájékoztató jogszabályi megfelelésére nézve fejtett ki:

Az Ötv. 10. §-a szerint egyebek mellett a költségvetés megállapítása, az értékhatár feletti hitelfelvételről hozott döntés képviselő-testületi hatáskörbe tartozik, arról a képviselő-testület rendelettel határoz. Az Ötv. 61. § (1) és (2) bekezdései értelmében a megyei jogú város települési önkormányzat, és területén - megfelelő eltérésekkel - saját hatáskörként ellátja a megyei önkormányzati feladat- és hatásköröket is. A megyei jogú város képviselő-testülete a közgyűlés. A közgyűlés saját éves költségvetést határoz meg az államháztartásról szóló törvény szabályai szerint. Az Ámr. 29. § (1) bekezdés 2. g) pontja szerint a költségvetési rendeletben kerül elfogadásra az önkormányzat többéves kihatással járó előirányzata. A felperes esetében tehát ez utóbbi potenciális tartozással kalkuláló, a hivatkozott jogszabályok által megkívánt jogalkotási forma a közgyűlési rendelet. A felperes ennek megfelelően a 14/2008.(III.11.) KGY rendelettel szabályozta a 2008. évi költségvetését, közte a folyószámlahitel felvételére vonatkozó rendelkezéseket. A Tájékoztató a felperestől képviselő-testületi határozat benyújtását kérte, ilyen döntést a felperes a rá vonatkozó jogszabályok alapján sem formájában, sem tartalmában nem hozhatott. A Kbt. 99. §-a szerint a szerződés alapját az ajánlati felhívás és dokumentáció mellett a nyertes ajánlattevő ajánlata képezi. Ez utóbbi jogszabályi kívánalomnak nem lehet olyan értelmezést tulajdonítani, hogy a nyertes az ajánlatában olyan elvárásokat támaszthat az ajánlatkérővel szemben, amelyek az ajánlati felhívásból és dokumentációból, valamint az ajánlatkérő jogi státusát és jogszabály-alkotási hatáskörét előíró, kötelezően alkalmazandó jogszabályi rendelkezésekből nem következnek. Ennélfogva a kérelmező ajánlata jogszabálysértő elvárást tartalmazott, ajánlata ez okból is a Kbt. 88. § (1) bekezdés f) pontja alapján érvénytelen volt.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A sikertelenül fellebbező alperes a Pp. 78. § (1); (2) és 79. § (1) bekezdése értelmében köteles a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére.

Az alperes személyes illetékmentessége folytán feljegyzett fellebbezési illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2010. február 10. napján

**Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Szőke Mária s.k. előadó bíró,
Dr. Páldy Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hitelül:
tisztviselő